

### EEN WAARDEVOL RETENTIEMIDDEL VOOR GROTE VULLINGEN

Om het in de titel gestelde maar meteen aan een concrete toepassing te verduidelijken bepalen wij ons tot de niet zo zelden voorkomende kroonfractuur. Het betreft doorgaans een molaar of premolaar, approximaal beiderzijds gevuld en ook verder verzwakt door een voorafgaande pulpabehandeling. Als regel betreft de fractuur de meest ondermijnde (buccale dan wel palatinale, resp. linguale) wand, die voor de wigwerking van de antagonist is bezweken. De praktijk wijst uit dat de resterende wand veelal nog voldoende stevigheid vertoont, hetgeen zijn in-stand-blijven verklaart en derhalve behoud rechtvaardigt. Alleen onbreekt doorgaans retentiemogelijkheid voor het vernieuwen van het verloren gegane gedeelte van de kroon waardoor tevens de proximale vullingen de onmisbare steun hebben ingeboet. Zij kunnen als regel maar al te gemakkelijk ook verwijderd worden in het kielzog (men verontschuldige de beeldspraak) van de fractuur.

Een onovertrefbaar retentiemiddel levert in deze en soortgelijke gevallen de wortelschroef in het daarvoor in aanmerking komende wortelkanaal. De dikke vierkante, gegroefde kop geeft met één slag alle verankering voor het onwrikbare houvast.

*Techniek.* Men kiese voor het te verwijden kanaal een schroef van bij de vereiste retentie passend kaliber, de breukvastheid van de fijne stiften dient men liever niet te overschatten. Het verdient daarom aanbeveling eerder iets meer worteltandbeen op te offeren dan het risico van breuk te lopen.

Aangezien de schroef bij het indraaien meestal slechts klemt met enkele windingen wordt de bevestiging versterkt door vooraf het kanaal van cement te voorzien en dan de schroef aan te brengen; deze wordt dan over de gehele lengte rondom gesteund.

Ook dient rekening te worden gehouden met de betrekkelijk geringe breukvastheid van het materiaal waaruit de wortelschroeven zijn vervaardigd. Bij de slanke stiften bestaat het gevaar van fractuur van het dunne uiteinde; zij moeten derhalve zeer subtiel worden vastgedraaid.

Deze laatste manipulatie is bij de dikkere maten eveneens geïndiceerd om het risico van wortelsplijting te elimineren. Wil men voor het een zowel als het ander gevrijwaard zijn dan doet men er goed aan het kanaal zodanig te verwijderen dat het indraaien van de wortelstift tot een minimum van weerstand behoeft te worden voortgezet om deze tot voldoende diepte te doen verzinken. Voorafgaande inbrenging van cement geeft dan steun over de gehele lengte, waarbij de kop slechts een enkele winding boven de kanaalingang blijft uitsteken.

Volstreekte voorwaarde bij deze procedure is een niet-geïnfecteerd wortelkanaal, in elk ander geval is een acute wortelvliesontsteking de promptte reactie.

Daarom is het nodig zich omtrent de situatie te vergewissen. Alleen een deugdelijke kanaalvulling biedt de zekerheid van een reactieloze inbrenging van de wortelschroef. In elk geval dient zorgvuldige reiniging en desinfectie van het wortelkanaal met vulling vooraf te gaan. Deze extra zitting is onvermijdelijk voor een geruisloze afloop van de behandeling.

Voor het aanbrengen van de vulling is het eveneens noodzakelijk door middel van een cervicaal aansluitende koperband de ontbrekende wanden tijdelijk te herstellen. Deze vergemakkelijkt in hoge mate het vullen en geeft tevens de gewenste vorm; bovendien laat zij de nodige condensatie van het amalgaam toe. Om een goed contact met de synergisten te bewerkstelligen wordt de band approximaal tot onder het contactpunt hol weggeslepen, zodat de vulling ter plaatse niet een omtrekvermindering ondergaat als gevolg van de dikte van de naderhand te verwijderen band. Het kauwvlak laat zich eveneens modelleren zonder dat men gevaar loopt dat bij het controleren van de occlusie een event. te hoog gedeelte wordt afgebeten.

Na het hard worden van de vulling (event. een latere zitting op dezelfde dag) wordt de band met een boor doorgesneden en verwijderd, zomede de vulling gepolijst. Door een zorgvuldige condensatie behoudt deze ook op de lange duur een goed aspect.

Aldus kan zo'n voor driekwart (door middel van een vulling) naar de vorm hersteld element nog jaren dienst doen.

Bij genoegzame sterkte (doorsnede) van de wortelschroef is het ook mogelijk bij eenwortelige elementen de gehele kroon van amalgaam op te bouwen. Bij molaren verdient het in een dusdanig geval aanbeveling in elk kanaal een schroef aan te brengen. Tezamen geven zij een feilloze retentie terwijl de koperband een goede cervicale randaansluiting waarborgt.

Bij patiënten op leeftijd – en om deze gaat het in de regel – kan men met deze methode een afgebroken ondersnijtand op eenvoudige wijze en in de rij passend opbouwen. Door de om de tandhals sluitende band incisaal samen te drukken wordt de anatomische vorm heel behoorlijk benaderd en na de verharding is bij het polijsten verdere correctie alleszins mogelijk. Ook in dit geval moet de band approximaal tot beneden het contactpunt worden weggeslepen. De kleur van het goed gecondenseerde amalgaam valt slechts weinig in het oog naast de veelal gevulde buurtanden, temeer indien van het onderfront weinig zichtbaar komt tijdens het spreken en lachen.

Wanneer om verschillende redenen een conventionele kroon niet geïndiceerd is blijkt menige patiënt met een dusdanige conserverende behandeling en zonder extractie ten zeerste gebaat.

B.